

ZELENÁ KNIHA O ÚZEMNÍ SOUDRŽNOSTI – UČINIT Z ÚZEMNÍ ROZMANITOSTI PŘEDNOST

Petr Grametbauer

Príspevek informuje o Zelené knize o územní soudržnosti nesoucí podtitul Učinit z územní rozmanitosti přednost, kterou vydala Evropská komise v říjnu 2008. Kniha slouží mimo jiné jako podklad pro diskusi o územní soudržnosti, přičemž jednou z nejdůležitějších otázek, které pokládá, je definování pojmu územní soudržnost.

V květnu 2007 byl na neformálním setkání ministrů odpovědných za regionální rozvoj přijat dokument Územní agenda EU. Na tomto setkání vyzvali ministři členských zemí Evropskou komisi, aby připravila zprávu o územní soudržnosti. Tato zpráva ve formě Zelené knihy má za cíl spustit všeobecnou diskusi k pojmu územní soudržnost a vyjasnit tak chápání územní soudržnosti jak ze strany členských států, tak i organizací a jednotlivců.

Samotný dokument uvádí, že územní rozmanitost EU je její předností, která může přispět k udržitelnému rozvoji celého území. Předností se ovšem může stát jen tehdy, bude-li kladen důraz na koordinaci politik směřujících do území a dále na kooperaci mezi partnery na různých úrovních. Rovněž

je nutné brát zřetel na vyvážený rozvoj území a zabránit tím přílišné koncentraci aktivit do jednoho prostoru, což s sebou přináší aglomerační ztráty, např. ve formě dopravních kolapsů. Dále je Zelenou knihou zmiňována důležitost propojení území, a to nejen z pohledu dopravní infrastruktury, ale i z pohledu efektivní dostupnosti služeb pro obyvatele.

Pro rozvíření diskuse o územní soudržnosti vznesla Evropská komise v závěru dokumentu několik otázek, ke kterým se mohl do konce února 2009 každý vyjádřit. Stěžejní otázka se váže přímo k definici územní soudržnosti. Je zřejmé, že ne všechny členské státy mají k pojmu územní soudržnost stejný postoj. To samozřejmě platí i pro veřejné a soukromé instituce. Podstatná je i diskuse k principu subsidia-

rity u rozsahu opatření směřujících do území, jakou roli by měla hrát EU a jakou roli by měli hrát národní, regionální a místní aktéři. Je rovněž vznesen dotaz na úlohu Evropské komise při podněcování územní spolupráce. Otázky Evropské komise také směřují k problematice týkající se toho, zda a v jaké míře je vhodné podporovat vznik nových nástrojů a nových subjektů za účelem dosažení územní soudržnosti. V neposlední řadě se diskuse zabývá tím, jak zlepšit koordinaci mezi sektorovými a územními politikami pro dosažení územní soudržnosti.

Česká verze Zelené knihy k územní soudržnosti je dostupná přímo na stránkách Evropské komise, které se věnují regionální politice¹⁾.

Použité zdroje:

Green Paper on Territorial Cohesion – Turning territorial diversity into strength, COM(2008)616.

*Ing. Petr Grametbauer
Odbor rozvoje a strategie regionální politiky
Ministerstvo pro místní rozvoj*

ENGLISH ABSTRACT

Green Paper on Territorial Cohesion; Turning Territorial Diversity into Strength, by Petr Grametbauer

This contribution informs about the Green Paper on Territorial Cohesion, subtitled Turning Territorial Diversity into Strength, as published by the European Commission in October 2008. The Green Paper should become the background for the discussion about territorial cohesion, with one of its fundamental questions being that about the definition of territorial cohesion itself.